

[Kjældgaard.]

forslag eller for det næste, der principielt går ud på det samme, nemlig at give mulighed for adgang til domstolsprøvelse af beslutninger om inddragelse under børneforsorg m. v., gå ind i en drøftelse af forslagene enkeltheder, men nøjes med at udtale min glæde over, at de mennesker, der rammes af denne lovgivning, ved gennemførelse af de her foreslåede ændringer kan få lejlighed til at få deres sag indanket for en retslig instans, hvis de føler sig uretfærdigt behandlet.

Derimod vil jeg gerne fremsætte et par principielle betragtninger om det tredje forslag, det, der angår foranstaltninger vedrørende åndssvage, en betegnelse, som jeg i parentes bemærket gerne så ændret til evnesvage. Som bestyrelsesmedlem ved en af de jyske hovedanstalter kan jeg ikke andet end udtrykke min glæde over, at der ved gennemførelsen af dette lovforslag åbner sig nye perspektiver for den forsorg, som loven her tager sigte på. De afgørelser, som fremtidig skal tages, vil måske nok blive af en noget anden karakter end dem, vi hidtil har kendt; de vil jo nu blive truffet af et andet forum og måske af den grund blive mere følelsesbetonede, men jeg tror ikke, det skader, om forsorgen vedrørende de evnesvage får et anstrøg af mere menneskelighed, end den tidligere har haft.

Jeg skal imidlertid ikke her fremsætte kritik imod de autoriteter, som afgør, hvorvidt et menneske er evnesvagt eller ej. Jeg er også bekendt med, at ansvaret for al inddragelse under forsorg og udskrivning fra samme alene påhviler anstaltens ledelse, altså bestyrelsen, men jeg kan alligevel ikke lade være med at gøre opmærksom på, at i langt de fleste tilfælde af inddragelse eller udskrivning er det alene det lægelige skøn, der ligger til grund for bedømmelsen. Det er svært for en bestyrelse at gøre meninger gældende, som er afvigende fra dette skøn, der er rent fagligt begrundet, men det er min erfaring, at er man først kommer under denne forsorg, er det vanskeligt at komme ud igen, ikke mindst fordi der indtil gennemførelsen af denne lov har manglet en retslig instans, for hvilken de forskellige sager har kunnet forelægges. Selvfølgelig tror jeg ikke, at vedtagelsen af dette forslag vil være ensbetydende med, at der ikke i

fremtiden vil forekomme tilfælde, hvor fuld retfærdighed ikke er nået, men loven giver dog den evnesvage eller dennes pårørende mulighed for at få begået uretfærdighed ændret efter retningslinier, som vi ikke tidligere har kendt.

Må jeg endelig om selve forslaget sige, at selvom jeg udmærket forstår motiveringen for den hurtighed, hvorved man ønsker udskrivelsessagerne behandlet, så henstiller jeg til den højtærede minister at udvise forhandlingsvilje angående 14 dages reglen. Det kan simpelthen ikke lade sig gøre at få en udskrivelsessag afgjort i dette korte tidsrum, og jeg tror da heller ikke, at det for den implicerede er afgørende, om hans eller hendes sag bliver afgjort på 2, 3 eller 4 uger; det afgørende må dog være, at sagen får en forsvarlig behandling.

Med hensyn til spørgsmålet om, for hvilken slags domstole sagerne skal indankes, har der været delte meninger. For denne forsorgs vedkommende ville jeg mene, at særdomstole var at foretrække, en særdomstol, hvori den faglige viden blev placeret side om side med den juridiske. Det vil være af afgørende betydning for de implicerede på forhånd at vide, at der ved denne domstol er mulighed for også at få ændret det lægelige skøn, som givetvis må foreligge fra anstaltens side i sagen. Jeg kunne også tænke mig, at anstalten i disse forhold ikke blev placeret som den direkte part i sagen, men at der her blev indskudt et mellemed. Men det er forhåbentlig altsammen ting, som vi i udvalget kan drøfte, og så må vi jo håbe, at vi får det bedst mulige ud af det.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale samtlige tre lovforslag til tingets velvillige behandling.

Helga Pedersen: Jeg skal på mit partis vegne gøre nogle enkelte bemærkninger om de foreliggende 3 lovforslag.

Det første lovforslag, om adgang til domstolsprøvelse af beslutninger om anbringelse på arbejdsanstalt, drejer sig om en gruppe personer, for hvem administrativ frihedsberøvelse længe har været kendt. Det drejer sig især om forsømmelige forsørgere, arbejdsmodvillige personer, alkoholister, omstrejfer og andre. Ikke sjældent vil det dreje sig om personer, der, omend de falder ind under „de normale“, dog i intelligens-